

ОГЛЯД
ЗАКОНОДАВСТВА
ТА СУДОВОЇ
ПРАКТИКИ

ЗМІНИ
У ЗАКОНАХ

Листопад 2017 р.

СУДОВА
ПРАКТИКА

АНАЛІТИКА

АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

У ВИПУСКУ:

У випуску:	2
УСІМ!	4
Індекс інфляції за жовтень 2017 року – 101,2%.....	4
Із 1 грудня змінюється розмір прожиткового мінімуму.....	4
25 грудня – загальнодержавний вихідний!.....	4
«Без печаток»: продовжується чистка нормативки.....	4
ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ	5
Внесено чергові зміни до Критеріїв блокування ПН/РК в ЄРПН.....	5
Розширено Перелік кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД для Критеріїв ризиків.....	6
Змінено порядок оприлюднення фінзвітності.....	6
РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ	7
Адміністрування	7
Нарахування пені, у випадку самостійних виправлень податкової звітності.....	7
У разі зміни відомостей про об'єкти оподаткування подається ф. №20-ОПП.....	7
За неподання ф. №20-ОПП штраф – 510грн.....	8
ПДВ	8
Реєстрація РК до заблокованої ПН – марна справа.....	8
Зворотна (заставна) тара в податковій накладній на суму ПДВ не впливає.....	8
Коли нараховувати ПДВ, якщо орендар відмовився підписати акт.....	8
Експерсія в Нарнію: ДФС роз'яснює застосування Критеріїв ризиків.....	9
Фінансування материнською компанією витрат представництва — об'єкт ПДВ.....	12
Безоплатна передача ОЗ за договором позички – не об'єкт оподаткування ПДВ.....	14
Неоплачений товар вирушив до покупця: коли визнавати ПДВ-зобов'язання.....	14
Відмова реєстрації ПН на визнання податкових витрат не впливає.....	14
Визначаємо базу оподаткування ПДВ у разі виявлення нестач.....	14
Ліквідація ОЗ без ПДВ: пастка фіскалів.....	15
Не дорахувались реєстраційного ліміту? — Зазирність усередину.....	15
Помилка в даті складання податкової накладної: що робити.....	16
На одну суму передоплати скласти декілька ПН не можна.....	16
Податок на прибуток	17
Некоригуєте бухфінрезультат – відмітку в Декларацію щороку.....	17
Уточнюючу прибуткову декларацію подають разом із фінзвітністю.....	17
Постійне представництво нерезидента не може підрахувати витрати: як визначити оподатковуваний прибуток.....	17
Повертаємо орендодавцю відремонтований об'єкт оренди: податкові наслідки.....	18
Прибутківець допоміг у розвитку інфраструктури міста: чи збільшувати фінрезультат на витрати.....	18
Контролери виявили завищення податкового збитку: виправляємо помилку.....	18
ЄСВ	19
Лікарняні від «нещасного» Фонду обкладаються ЄСВ.....	19
ПДФО	19
Транспортний податок	23
Як сплачувати транспортний податок, якщо «вік» авто досяг п'яти років.....	23
Інше	23

ЗЕД	23
<i>Нацбанк спростив умови для імпортерів розрахунків</i>	23
<i>Чи можна використовувати електронний інвойс у розрахунках із контрагентами-нерезидентами</i>	24
ОПЛАТА ПРАЦІ	24
<i>Норму робочого часу на 2018 рік розраховуємо самостійно</i>	24
<i>За створення перешкод в ході перевірки Держпраці штраф – 100 мінзарплат</i>	27
ВІДРЯДЖЕННЯ	29
РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ	30
<i>Фіскальний чек не видають тільки, якщо товар оплачується через платіжний термінал який належить банку та знаходиться в ньому</i>	30
СУДОВА ПРАКТИКА	32

УСІМ!

Індекс інфляції за жовтень 2017 року – 101,2%

Із 1 грудня змінюється розмір прожиткового мінімуму

Із 1 грудня 2017 року розмір прожиткового мінімуму (далі – ПМ) становить:

- загальний показник - 1700 грн;
- дітям до 6 років - 1492 грн;
- дітям віком від 6 до 18 років - 1860 грн;
- **працездатним особам - 1762 грн;**
- особам, які втратили працездатність - 1373 грн.

Новий розмір ПМ слід враховувати при проведенні індексації грошових доходів населення. Тобто з 1 грудня 2017 року індексація заробітної плати проводиться в межах доходу 1762 грн.

У зв'язку з підвищенням ПМ, зростає максимальна величина доходу застрахованої особи, на яку нараховується ЄСВ - 25 ПМ для працездатних осіб, встановленого у місяці нарахування доходу. Із 1 грудня вона становить - **44050 грн.**

Відповідно збільшиться максимальний розмір нарахованого ЄСВ. Із 1 грудня 2017 року він становить 9691 грн (44 050 грн x 22%), або 3704,61 грн (44 050 грн x 8,41%) - при нарахуванні ЄСВ на зарплату працівника-інваліда, якщо роботодавцем є юрособа.

Також змінюється розмір максимальної суми єдиного соціального внеску для підприємців. Із 01.12.2017р. вона становить **9691 грн** (44050 грн x 22%).

Крім того, розмір допомоги з тимчасової непрацездатності та допомоги по вагітності та пологах в розрахунку на місяць не повинні перевищувати максимальну величину бази нарахування ЄСВ, тобто **44050 грн.**

25 грудня – загальнодержавний вихідний!

Верховна Рада внесла зміни в календар офіційних свят.

Зміни несено до ст.73 КЗпП, згідно яких 25 грудня (Різдво Христове за Григоріанським календарем) визнано офіційним святковим днем в Україні.

При цьому скасовано святковий статус 2 травня. Починаючи з наступного року, День праці – 1 травня.

Тож, у підсумку, в КЗпП лишилося 11 святкових днів.

«Без печаток»: продовжується чистка нормативки

Державні органи в межах своєї компетенції продовжують приводити нормативно-правові акти зі згадками про обов'язковість, серед решти реквізитів, печаток, у відповідність з чинним законодавством, яким, як відомо, обов'язковість печаток скасовано.

Зокрема, Нацбанк уточнив, що з моменту внесення змін до Інструкції про ведення касових операцій банками в Україні (з 01.11.2017р.) відбиток печатки клієнта на грошовому чеку не є обов'язковим реквізитом.

А Кабмін відкоригував порядок держреєстрації автомобілів, у результаті чого, не потрібно скріплювати печаткою договори купівлі-продажу транспортних засобів, що підлягають першій держреєстрації в сервісних центрах МВС та договори комісії між власником транспортного засобу і суб'єктом господарювання, який за таким договором є комісіонером.

Також не потрібно скріплювати печатками акти приймання-передачі транспортних засобів, які передають до сервісного центру для перереєстрації.

*Постанова Правління НБУ від
26.10.2017р. №107*

Постанова КМУ від 22.11.2017р. №893

ЗМІНИ ДО НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Внесено чергові зміни до Критеріїв блокування ПН/РК в ЄРПН

Мінфін відкоригував Критерії оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – Критерії ризиків).

Наказом передбачено, що інформація із Таблиці платника враховується автоматично системою Моніторингу, якщо така інформація подається не тільки платниками - сільськогосподарськими товаровиробниками, а і платниками, у яких значення показників D та P, розрахованих у порядку, наведеному у підпункті 4 пункту 5 цих Критеріїв, мають такі розміри: $D > 0,02$, $P < P_m \times 1,3$, та обсяг постачання товарів/послуг у податкових накладних / розрахунках коригування, складених з 01 січня 2017 року в Реєстрі, зазначених в інформації згідно з додатком до цих Критеріїв, становить більше 25 відсотків загального обсягу постачання за період з 01 січня 2017 року.

Значення показників D та P обраховуються ДФС автоматично кожного 10 числа календарного місяця, наступного за звітним, та стають доступними платнику в електронному кабінеті.

Проте, якщо до контролюючого органу надійшла податкова інформація, що свідчить про надання платником недостовірної інформації згідно з додатком до цих Критеріїв, Комісія ДФС має право прийняти рішення про неврахування інформації, наданої платником за встановленою формою, при здійсненні ДФС Моніторингу. Якщо така інформація була врахована системою Моніторингу автоматично, після прийняття Комісією ДФС рішення про неврахування інформації в порядку, передбаченому цим пунктом, така інформація згідно з додатком до цих Критеріїв не підлягає автоматичному врахуванню.

Крім того, у новій редакції викладено пп.1 п.6 Критеріїв ризиків, а саме:

«обсяг постачання товару/послуги, зазначений у податковій накладній / розрахунку коригування, яку (який) подано на реєстрацію в Реєстрі, у 1,5 раза більший за величину, що дорівнює залишку різниці обсягу придбання на митній території України такого товару/послуги (крім обсягу придбання товарів/послуг за операціями, які звільнені від оподаткування та підлягають оподаткуванню за нульовою ставкою) та/або ввезення на митну територію України такого товару, зазначеного з 01 січня 2017 року в отриманих податкових накладних / розрахунках коригування, зареєстрованих в Реєстрі, і митних деклараціях, та обсягу постачання відповідного товару/послуги, зазначеному у податкових накладних / розрахунках коригування, зареєстрованих з 01 січня 2017 року в Реєстрі, і переважання в такому залишку (більше 75 % загального такого залишку для платників, у яких значення показника D становить більше 0,03; більше 60 % - від 0,02 до 0,03; більше 50 % - від 0,015 до 0,02; більше 40 % - від 0,01 до 0,015, більше 30 % - від 0,005 до 0,01, більше 20 % - до 0,005) товарів з кодами згідно з УКТ ЗЕД, які визначаються ДФС, та відсутність товару/послуги, зазначеного/зазначеної в податковій накладній, яка подана на реєстрацію в Реєстрі, в інформації, поданій платником податку за встановленою формою, як товару/послуги, що на постійній основі постачається (виготовляється)».

Перелік критеріїв, за якими здійснюється Моніторинг ПН/РК, поповнився новим пунктом:

«розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача - платника податку на додану вартість, якщо передбачається зміна вартості товару/послуг більше ніж удвічі та/або зміна номенклатури товарів/послуг (для кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД - зміна перших чотирьох цифр кодів, а для кодів послуг відповідно до Державного класифікатора продукції та послуг - перших двох цифр кодів)».

. Наказ Мінфіну № 926 від 09.11.2017 року.

Розширено Перелік кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД для Критеріїв ризиків

Перелік кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД, які застосовуються для здійснення автоматизованого моніторингу відповідності податкових накладних/розрахунків коригування Критеріям оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної/розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних, затверджений наказом ДФСУ від 30.06.2017р. №461, доповнено такими кодами:

- **4301** – сировина хутрова (включаючи голови, хвости, лапи та інші обрізки, придатні для використання у виробництві хутрових виробів), крім шкірсировини та шкур товарних позицій 4101, 4102 або 4103;
- **4302** – хутрова шкірки дублені або вичинені (включаючи голови, хвости, лапи та інші частини або обрізки хутрових шкурок), нез'єднані або з'єднані (без додавання інших матеріалів), крім включених до товарної позиції 4303.

Наказ ДФСУ від 26.10.2017р. №708

Змінено порядок оприлюднення фінзвітності

Підприємства зобов'язали надавати копії фінансової та консолідованої фінансової звітності за запитом юридичних та фізичних осіб у порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011р. №2939-VI. Відповідну норму прописали в ст.14 Закону про бухоблік.

Плюс, акцентовано, що **фінзвітність підприємств не становить комерційної таємниці, не є конфіденційною інформацією та не належить до інформації з обмеженим доступом**, крім випадків, передбачених законом. На фінансову звітність не поширюється заборона щодо розповсюдження статистичної інформації.

Підприємства зобов'язані забезпечувати доступність фінансової та консолідованої фінансової звітності для

ознайомлення юридичних і фізичних осіб за місцезнаходженням цих підприємств.

Підприємства, що становлять суспільний інтерес (крім великих підприємств, які не є емітентами цінних паперів), публічні акціонерні товариства, суб'єкти природних монополій на загальнодержавному ринку та підприємства, які провадять діяльність із видобутку корисних копалин загальнодержавного значення, зобов'язані не пізніше ніж до 30 квітня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінзвітність та річну консолідовану фінзвітність разом з аудиторським висновком на своїй веб-сторінці (у повному обсязі) та в інший спосіб у випадках, визначених законодавством.

Великі підприємства, які не є емітентами цінних паперів, та середні підприємства зобов'язані не пізніше, ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінзвітність разом з аудиторським висновком на своїй веб-сторінці (у повному обсязі). Ця норма запрацює із 2019 року.

Інші фінустанови, що належать до мікропідприємств та малих підприємств (**тобто, не емітенти, не банки, а, наприклад, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії та інші юрособи, виключним видом діяльності яких є надання фінансових послуг, а у випадках, прямо визначених законом, - інші послуги (операції), пов'язані з наданням фінпослуг**), зобов'язані не пізніше ніж до 1 червня року, що настає за звітним періодом, оприлюднювати річну фінзвітність разом з аудиторським висновком на власній веб-сторінці (у повному обсязі). Ця норма запрацює із 2019 року.

Закон України від 05.10.2017р. №2164-VIII, Набуває чинності з 2018 року.

РОЗ'ЯСНЕННЯ КОНТРОЛЮЮЧИХ ОРГАНІВ

Адміністрування

Нарахування пені, у випадку самостійних виправлень податкової звітності

Податківці нагадали: у разі внесення змін до податкової звітності внаслідок самостійного виявлення платником податку помилок відповідно до ст.50 ПКУ пеня, передбачена ст.129 ПКУ, не нараховується, якщо зміни до податкової звітності внесені протягом 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати грошового зобов'язання, визначеного ПКУ.

Після спливу 90 календарних днів, наступних за останнім днем граничного строку сплати податкового зобов'язання розпочинається нарахування пені (пп.129.1.3 ПКУ).

Згідно із п.129.4 ПКУ на суми грошового зобов'язання, визначеного пп.129.1.3 ПКУ (включаючи суму штрафних санкцій за їх наявності та без урахування суми пені) нараховується пеня за кожний календарний день прострочення у його сплаті, включаючи день погашення, із розрахунку 100 % річних облікової ставки НБУ, діючої на кожний такий день.

Тобто, якщо подали уточнюючу декларацію після 90-денного строку, то пеню нараховуємо з 91-го дня.

Нарахування пені закінчується в день зарахування коштів на відповідний рахунок органу, що здійснює казначейське обслуговування бюджетних коштів, та/або в інших випадках погашення податкового боргу та/або грошових зобов'язань (пп.129.3.1 ПКУ).

*За матеріалами ГУ ДФС у
Дніпропетровській області:
<http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/316775.html>*

У разі зміни відомостей про об'єкти оподаткування подається ф. №20-ОПП

Згідно з п.8.1 р. VIII Порядку обліку платників податків і зборів, затвердженого наказом Мінфіну від 09.12.2011р. №1588 платник податків зобов'язаний повідомляти про всі об'єкти оподаткування і об'єкти, пов'язані з оподаткуванням, контролюючий орган за основним місцем обліку.

У разі зміни відомостей про об'єкт оподаткування, а саме: зміна типу, найменування, місцезнаходження, виду права або стану об'єкта оподаткування, платник податків надає до контролюючого органу за основним місцем обліку повідомлення за ф.№ 20-ОПП з оновленою інформацією про об'єкт оподаткування, щодо якого відбулися зміни.

При цьому у разі зміни призначення об'єкта оподаткування або його репрофілювання (зміна графи 3 «Тип об'єкта оподаткування») інформація щодо такого об'єкта оподаткування надається в повідомленні двома рядками, а саме:

- в одному рядку зазначається інформація про закриття об'єкта оподаткування, призначення якого змінюється (у графу 2 вноситься значення «6 - закриття об'єкта оподаткування»);
- у другому – оновлена інформація про об'єкт оподаткування, який створено чи відкрито на основі закритого (у графу 2 вноситься значення «1 – первинне надання інформації про об'єкти оподаткування»), при цьому ідентифікатор об'єкта оподаткування змінюється.

У разі зміни найменування, місцезнаходження, виду права на об'єкт оподаткування та стану об'єкта оподаткування (об'єкт оподаткування не закривається, а тільки змінюються дані щодо цього об'єкта) інформація щодо такого об'єкта оподаткування надається в повідомленні одним рядком, при цьому зазначається оновлена інформація про об'єкт оподаткування щодо якого відбулися зміни, та у графу 2 «Код ознаки надання інформації» вноситься значення «3 - зміна відомостей про об'єкт оподаткування».

У разі зміни відомостей про об'єкти оподаткування, об'єкти, пов'язані з

оподаткуванням або через які провадиться діяльність повідомлення за ф. № 20-ОПП з оновленою інформацією подається **протягом 10 робочих днів після зміни відомостей про такі об'єкти оподаткування, а саме:** зміни типу, найменування, місцезнаходження, виду права на об'єкт оподаткування та стану об'єкта оподаткування.

При цьому, платники податків, які уклали з відповідним контролюючим органом договір про визнання електронних документів, можуть подати 20-ОПП в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб

За матеріалами категорії 101.12 ЗІР.

За неподання ф. №20-ОПП штраф – 510грн

За неподання в строки та у випадках, передбачених ПКУ, заяв або документів для взяття на облік у відповідному контролюючому органі, реєстрації змін місцезнаходження чи внесення інших змін до своїх облікових даних, неподання виправлених документів для взяття на облік чи внесення змін, подання з помилками чи у неповному обсязі, неподання відомостей стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку та/або складення податкової звітності, відповідно до вимог встановлених ПКУ, п.117.1 ПКУ передбачено штраф:

- 170 грн – підприємців та осіб, які займаються незалежною профдіяльністю;
- 510 грн - для юросіб, відокремлених підрозділів юрособи чи юрособу, відповідальну за нарахування та сплату податків до бюджету під час виконання договору про спільну діяльність.

Не усунення таких порушень або ті самі дії, вчинені протягом року особою, до якої були застосовані штрафи за таке порушення, збільшать штраф:

- для самозайнятих осіб - до 340 грн;
- для юросіб, її відокремлених підрозділів – до 1020 грн.

За матеріалами ГУ ДФС у Київській області: <http://kyivobl.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/317772.html>

ПДВ

Реєстрація РК до заблокованої ПН – марна справа

Податківці розглянули звернення щодо порядку реєстрації в ЄРПН розрахунку коригування до податкової накладної, реєстрацію якої зупинено.

У відповідь на що, контролери зазначили: розрахунок коригування до податкової накладної, реєстрацію якої було зупинено, може бути зареєстрований лише після реєстрації такої податкової накладної в ЄРПН.

Це можливо за умови, що з дати складання такого розрахунку коригування не минуло 365 днів.

Тобто, за певних обставин (у разі зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг), покупець крім того, що втратить податковий кредит, наразиться на штраф за несвоєчасну реєстрацію РК (абз.5 п.192.1 ПКУ).

Лист ДФСУ від 10.11.2017р. №2590/6/99-99-15-03-02-15/ПК

Зворотна (заставна) тара в податковій накладній на суму ПДВ не впливає

Вартість тари визначається у договорі (контракті) як зворотна (заставна) і не включається до бази оподаткування, а зазначається в рядку Х розділу А податкової накладної, як загальна сума коштів, що підлягають сплаті.

Тобто, дані щодо зворотної (заставної) тари, зазначені в рядку Х розділу А податкової накладної, не враховуються у загальній сумі коштів, що підлягають сплаті з урахуванням ПДВ (рядок І розділу А податкової накладної).

За матеріалами Категорія 101.16 «ЗІР»

Коли нараховувати ПДВ, якщо орендар відмовився підписати акт

Податківці нагадали орендодавцям, що податкові зобов'язання з ПДВ потрібно нараховувати незалежно від факту

підписання орендарем акта наданих послуг. І пояснили, як це зробити.

За фактом постачання послуги з оренди майна постачальнику необхідно скласти акт приймання-передачі послуг та направити його на підпис отримувачу. Якщо орендар відмовився підписувати акт, постачальнику **треба скласти акт про відмову від підпису й відобразити податкові зобов'язання за орендою в декларації з ПДВ за звітний період, у якому фактично надано такі послуги.**

Орендодавець, який не відобразив податкових зобов'язань, повинен виправити свою помилку з допомогою уточнюючого розрахунку.

Лист ДФСУ від 30.12.2016р. №28694/5/99-99-15-03-02-14

Мотиваційні виплати (бонуси) за обсяги закупівель – об'єкт ПДВ

Податківці зауважили, що одним із методів, які використовуються постачальниками для просування товарів на ринку, є сплата мотиваційних виплат (премій, бонусів, інших заохочень) на користь третіх осіб (організацій, які придбавають товари у постачальника та здійснюють їх збут (дистриб'ютори)), які є винагородою за досягнення певних економічних показників третіми особами (дистриб'юторами) у межах своєї основної діяльності та сприяють пошуків збуту товарів постачальника, стимулюють просування товарів у каналах дистрибуції.

Оскільки мотиваційні та стимулюючі виплати (премії, бонуси, інші заохочення), які сплачуються офіційним дистриб'ютором (постачальником продукції (робіт, послуг)), зокрема, за точність закупівельних прогнозів, виконання узгодженого плану закупівель, дотримання асортименту товарів, спрямовуються на стимулювання збуту продукції (робіт, послуг), **такі витрати належать до маркетингових послуг.**

Отже, при наданні продавцем винагороди (бонусу) покупцю у зв'язку з досягненням певних обсягів постачання товарів, придбаних у такого продавця, об'єктом оподаткування ПДВ є маркетингові

послуги, які надаються покупцем, а мотиваційні та стимулюючі виплати, в свою чергу, є компенсацією вартості таких послуг.

Таким чином, у покупця при отриманні мотиваційних виплат (бонусів) від продавця у зв'язку з досягненням певних обсягів постачання товарів, придбаних у такого продавця, виникають податкові зобов'язання з ПДВ на суму отриманих мотиваційних виплат (бонусів).

За матеріала категорії 101.04 ЗІР

Екскурсія в Нарнію: ДФС роз'яснює застосування Критеріїв ризиків

Державна фіскальна служба нагадала, що постійно працює над вдосконаленням Системи моніторингу відповідності Критеріям ризиків. Останніми змінами, затвердженими наказом Мінфіну України № 926 (далі – наказ №926), який набрав чинності з 17 листопада 2017 року, були:

- автоматичне врахування Таблиці даних платника податку;
- градація рівня ризикового товару;
- зупинка реєстрації розрахунків коригування на зміну вартості товарів більше ніж у два рази та/або зміну номенклатури товарів/послуг.

Контролери роз'яснили, що **автоматичне врахування Таблиці** передбачено для сумлінних платників податків, які у зв'язку зі специфікою своєї діяльності завжди будуть об'єктом Системи, а реєстрація податкових накладних на реалізацію товарів/послуг з урахуванням наявності відсотку придбаного ризикового товару в більшості випадків буде зупинена.

Подання Таблиці даних платника податку дозволяє сумлінному платнику податку в подальшому суттєво зменшити кількість тих податкових накладних, які будуть заблоковані.

В градацію рівня ризикового товару митарі вклали те, що в залежності від податкового навантаження (значення показника D) платники мають відповідний відсотковий рівень ризикового товару.

Для платників, у яких значення показника D становить більше 0,03

допустимий відсотковий рівень ризикового товару становить не більше 75%; від 0,02 до 0,03 – не більше 60%; від 0,015 до 0,02 – не більше 50%; від 0,01 до 0,015 – не більше 40 %, від 0,005 до 0,01 – не більше 30%, до 0,005 – не більше 20 % товарів з кодами згідно з УКТ ЗЕД, які визначаються ДФС як ризикові групи товарів з кодами згідно з УКТ ЗЕД.

Тобто, при збільшенні значення податкового навантаження рівень ризикового товару також збільшується.

Для прикладу, якщо у платника податку значення податкового навантаження становить 0,03, то його допустимий відсотковий рівень ризикового товару повинен бути не більше 75%, для платника податків з податковим навантаження 0,01 такий допустимий рівень становить не більше 40%. У разі перевищення відсоткового рівня ризикового товару податкова накладна потрапляє в зону ризику, і як результат – реєстрація якої може бути зупинена відповідно до вимог п.201.16 ПКУ.

Також, відповідними змінами наказом передбачено **зупинку реєстрації розрахунку коригування**, складеного постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка складена на отримувача - платника податку на додану вартість, якщо передбачається **ЗМІНА ВАРТОСТІ** товару/послуг більше ніж удвічі та/або зміна номенклатури товарів/послуг (для кодів товарів згідно з УКТ ЗЕД - зміна перших чотирьох цифр кодів, а для кодів послуг відповідно до Державного класифікатора продукції та послуг - перших двох цифр кодів).

Податківці заповнюють, що запропоновані зміни значно зменшать кількість зупинених податкових накладних сумлінним платникам податків та унеможливають реєстрацію схемного кредиту за рахунок маніпуляції з товарами.

Однак на практиці це призвело до того, що платникам блокують РК на повернення товарів покупцями, а не лише на зміну вартості товарів.

Тому фактично, платників ПДВ змусили складати «мінусовий» РК і нову ПН,

оскільки програмне забезпечення просто заблокує всі «нульові» РК.

За матеріалами ДФСУ: <http://sfs.gov.ua/media-tsentri/novini/317953.html>

Постачання товару невідомого походження: який код УКТ ЗЕД

ДФС пояснила: платники податків, крім випадків постачання підакцизних товарів і товарів, увезених на митну територію України, мають право зазначити код товару згідно з УКТ ЗЕД або код послуги відповідно до Державного класифікатора продукції та послуг не повністю, але не менш ніж 4 перші цифри відповідного коду.

І для визначення походження товару та коду товару згідно з УКТ ЗЕД митарі радять звернутися до Торгово-промислової палати України (її регіональних відділень).

ІПК ДФСУ від 16.11.2017р. №2645/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

На підставі тимчасової ВМД податковий кредит не формують

При ввезенні товарів на митну територію України податковий кредит з ПДВ не формують на підставі тимчасових митних декларацій, а тільки при наявності належним чином оформленої митної декларації.

Лист ДФСУ від 27.10.2017р. №2412/6/99-95-42-03-15/ІПК

Складаємо РК на залік авансу в рахунок постачання за іншим договором

Податківці наголошують: якщо продавцем — платником ПДВ на дату отримання попередньої (авансової) оплати за одним договором (договір 1) і на дату постачання товарів за іншим договором (договір 2) були визначені податкові зобов'язання з ПДВ та складені й зареєстровані в ЄРПН відповідні податкові накладні, то під час зарахування попередньої оплати, отриманої за першим договором, у погашення заборгованості за поставлені товари за другим договором продавець — платник ПДВ має право скласти розрахунок коригування до податкової накладної,

складеної на дату отримання попередньої (авансової) оплати **за першим договором**.

Такий розрахунок коригування до податкової накладної, відповідно до п.192.1 ПКУ, підлягає реєстрації в ЄРПН отримувачем (покупцем) товарів/послуг.

Складання розрахунку коригування здійснюється на дату підписання документа, на підставі якого кошти, отримані за першим договором, будуть зараховані в рахунок погашення заборгованості за поставлені товари/послуги за другим договором.

Своєю чергою, у графі 2 «Причина коригування» такого розрахунку коригування зазначається «Залік попередньої оплати в рахунок оплати поставлених товарів/послуг за іншим договором № від».

ІПК ГУ ДФС у Херсонській області від 16.11.2017 р. № 2628/ІПК/21-22-12-01

Зарахували грошову заставу в оплату наданих послуг – нараховуйте ПДВ

Відповідно до умов договору, товариство отримує від провайдерів грошову заставу (депозит) як забезпечення від несплати за фактичні нарахування чи інші безспірні рахунки (що мають сплачуватися провайдером за надані товариством телекомунікаційні послуги чи авансові платежі за послуги, що надаватимуться). При цьому товариству дозволяється негайно зарахувати (використати) грошову заставу (депозит) для погашення заборгованості в разі несплати безспірних рахунків у встановлену дату оплати. У разі розірвання договору невикористана частина коштів грошової застави повертається провайдеру.

ПДВ-наслідки цієї ситуації податківці роз'яснюють таким чином: на дату отримання від покупця коштів, які є оплатою вартості послуг, що постачатимуться в майбутньому, товариство повинно визначити податкові зобов'язання, скласти податкову накладну та зареєструвати її в ЄРПН.

Кошти, отримані товариством від провайдерів у вигляді грошової застави для забезпечення від несплати за надані послуги, не зумовлюють у товариства податкових наслідків із ПДВ. Своєю чергою, на дату

зарахування таких коштів у рахунок оплати вартості послуг товариство зобов'язане визначити податкові зобов'язання з ПДВ (за умови, якщо таке зарахування є першою подією) та скласти й зареєструвати в ЄРПН податкову накладну.

ІПК ДФС від 16.11.2017р. №2642/6/99-99-15-03-02-15

Зміна номенклатури після передоплати: «мінусова» РК + нова ПН

Податківці повідомили: при зміні номенклатури після передоплати платник оформляє «зменшуючий» РК до ПН, а за необхідності збільшення кількості позицій найменувань товарів/послуг складає нову ПН із зазначенням у ній таких нових позицій і дати складання, що відповідає даті настання першої події за такою операцією.

Досі у такому разі **обходилися одним РК**. У ньому змінювали номенклатуру і проводили коригування: тобто товар А (рядком з «-») замінювали на товари Б і В (рядками з «+»). Причому в рядковій гр. 1 цього РК в усіх трьох рядках (!) записували один і той же номер — що відповідає рядковому номеру товару А, що «мінюється», з ПН. Тому якщо товар А в ПН мав, скажімо, рядковий номер «2», то і в гр. 1 РК усі три рядки нумерували: «2», «2», «2». Оскільки РК був по суті «нульовим», його продавець реєстрував самостійно і він ніяк не впливав на ліміт покупця і продавця.

Тепер же контролерам одного РК замало. Вони вважають, що **коригування треба проводити у два кроки**:

- **через «зменшуючий» РК** (знімаємо стару номенклатуру — товар А)
- **через нову ПН** (на нові товарні позиції — товари Б і В).

Аргумент, м'яко кажучи, дивний — нумерація.

При тому, що ні Порядок № 1307, ні НКУ ніяк не помінялися.

І такий варіант коригування вже зачепить у сторін ліміт. Хоча у підсумку «зменшуючий» РК компенсує нова ПН.

Тобто, по суті, контролери визнають тільки «полегшений» варіант коригування - заміну товару А на Б (один на один). Оскільки досі в категорії 101.15 ЗІР вони радять: при зміні номенклатури «порядкову» гр. 1 РК заповнювати **двічі** по кожному з рядків (тобто і в рядку з «-», і в рядку з «+» указувати один і той же номер — що відповідає порядку номеру рядка з «коригованої» ПН). Двічі. А тричі, виявляється, не можна...

Крім цього, контролери хочуть бачити нову ПН не поточною датою, а «старою» (передоплатною) датою першої події. Тобто, на рівному місці виростуть штрафи за несвоєчасну реєстрацію ПН продавцеві.

Як бути в цій ситуації?

Зважаючи на неоднозначність більшості ПДВ-роз'яснень ДФСУ, у ситуації з коригуванням ПН на зміну «один на два» простіше на постачання товарів Б і В укласти новий договір і провести залік.

Оскільки аванс отримували за товар А (а не Б і В), а номенклатуру стали міняти зараз. Тож у такому разі доречніше говорити вже про новий договір і що нову ПН вже складаємо «свіжою» новою датою — під новий договір. Тим паче, що, наприклад, при перекиданні передоплати з одного договору на інший так чинити радили самі контролери (лист ДФСУ від 02.03.2017р. №4341/6/99-99-15-03-02-15).

Лист ДФСУ від 27.10.2017р. № 2417/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Фінансування материнською компанією витрат представництва — об'єкт ПДВ

Фіскалі роз'яснили: отримані кошти від головної компанії на покриття будь-яких витрат представництва (у т.ч. на виплату заробітної плати) необхідно розцінювати як плату за надані послуги такій головній компанії. Іншими словами, на думку фіскалів, така операція є об'єктом обкладення ПДВ, а отже, її будуть уключати в розрахунок реєстраційного ліміту в 1 млн грн.

Контролери також зауважили, що постійні представництва нерезидента реєструються платниками ПДВ у загальному порядку (ст.ст. 181—182 Податкового кодексу

України). Тобто будь-яких винятків та/або особливостей щодо реєстрації представництва як платника ПДВ чинним законодавством не передбачено.

Отже, постпредставництво може добровільно стати платником ПДВ або ж змушене буде обов'язково реєструватися, якщо протягом останніх 12 календарних місяців загальна сума постачань сукупно перевищує 1 млн грн (без ПДВ).

ІПК ДФСУ від 20.10.2017р. №2323/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Стороння організація надає послуги підприємству, що займається транзитними перевезеннями: чи буде ПДВ

Послуги з перевезення (переміщення) пасажирів і вантажів транзитом через митну територію України, а також постачання послуг, пов'язаних із таким перевезенням (переміщенням), відповідно до п. 197.8 ПКУ звільняються від обкладення ПДВ.

З метою застосування п. 197.8 ПКУ під час надання послуг, пов'язаних із транзитним перевезенням вантажів, однією зі сторін договору, на підставі якого надаються такі послуги, повинен бути вантажовласник (отримувач транзитних послуг).

Послуги, які надаються сторонніми організаціями та на підставі окремих договорів підприємству, що надає послуги, пов'язані з транзитним перевезенням вантажів, не звільняються від обкладення ПДВ на підставі п.197.8 ПКУ.

ІПК від 16.11.2017р. №2644/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Експорт за ціною нижче собівартості: визначаємо базу оподаткування ПДВ

У разі експорту товарів податкові зобов'язання визначаються за нульовою ставкою ПДВ на підставі митної декларації, що засвідчує факт перетинання митного кордону України (по завершенню оформлення митної декларації відповідно до вимог митного законодавства).

Свою чергою, **нульова ставка ПДВ застосовується до такої операції**

незалежно від умов постачання, визначених правилами ІНКОТЕРМС.

Щодо порядку визначення бази обкладення ПДВ для операцій з експорту товарів за ціною, що є нижчою ціни придбання таких товарів, то до загального обсягу такої операції, яка обкладається ПДВ за нульовою ставкою, включається сума різниці між ціною придбання таких товарів і фактичною ціною їх експорту.

Необхідність донарахування ПДВ-зобов'язань і складання другої податкової накладної на суму перевищення мінімальної бази обкладення ПДВ над фактичною експортною ціною товарів – відсутня.

Отже, за будь-яких обставин у разі експорту товарів експортер (постачальник) — платник ПДВ має складати лише одну податкову накладну з типом причини «07». При цьому обсяг постачання в такій податковій накладній має включати й суму перевищення мінімальної бази обкладення ПДВ над фактичною ціною експорту товарів.

ІПК ДФСУ від 03.11.2017р. №2507/6/99-99-15-03-02-15/ІПК.

При переведенні боргу новому лізингоотримувачу, лізингодавець ПДВ-зобов'язання не коригує

Кредитор (платник ПДВ — лізингодавець) на дату фактичного передання об'єкта фінансової оренди (лізингу) у користування боржнику (платнику ПДВ — лізингоотримувачу) зобов'язаний визначити податкові зобов'язання з ПДВ, скласти податкову накладну та зареєструвати її в ЄРПН.

Водночас, зважаючи на те що після переведення боргу первинним боржником (лізингоотримувачем) на нового боржника (платника ПДВ — лізингоотримувача) оплата кредитором (лізингодавцю) за об'єкт фінансового лізингу здійснюватиметься новим боржником, а не первинним боржником, законодавчі підстави для складання кредитором (лізингодавцем) розрахунку коригування до податкової накладної, складеної за операцією з передання об'єкта фінансової оренди

(лізингу) у користування, відсутні. Адже не виникає жодна з обставин, зазначених у п. 192.1 ПКУ.

ІПК ДФСУ від 10.11.2017р. № 2585/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Помилкові ПН у ПДВ-декларації не відображають

У декларації платником податку зазначаються дані, вказані в складеній на підставі первинних документів податкової накладній. Тому, обсяги постачання товарів/послуг та сума ПДВ, вказані в помилковій (другій) ПН і РК до неї, в декларації не відображаються.

Лист ДФСУ від 08.11.2017р. №2557/6/99-95-42-03-15/ІПК

ПДВ під час рекламної роздачі товарів: ДФС знову за старе

Контролери повідомили: якщо вартість безоплатно переданих товарів рекламного призначення (рекламні буклети, листівки, брошури, плакати) згідно з відповідними стандартами бухгалтерського обліку **включають до складу вартості інших самостійно виготовлених товарів/послуг**, які надалі беруть участь в оподатковуваних операціях, а їх вартість компенсується їх споживачами, збільшуючи при цьому базу обкладення ПДВ, то такі товари вважають використаними в оподатковуваних операціях. Тому передачу/надання зазначених товарів не розглядають як окрему операцію з постачання (у тому числі з безоплатного постачання) товарів, яка підлягає оподаткуванню.

Якщо ж вартість безоплатно переданих товарів рекламного призначення (рекламні буклети, листівки, брошури, плакати) **НЕ** включають до складу вартості інших самостійно виготовлених товарів/послуг, то таку передачу/надання товарів розглядають як окрему операцію з безоплатного постачання товарів. Отже, платник податку зобов'язаний скласти дві податкові накладні: одну — на суму, розраховану з огляду на нульову фактичну ціну постачання, іншу — на суму

перевищення ціни придбання / звичайної ціни / балансової (залишкової) вартості над нульовою фактичною ціною — та зареєструвати їх у ЄРПН.

ІПК ДФСУ від 03.11.2017р. №2510/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Безоплатна передача ОЗ за договором позички – не об’єкт оподаткування ПДВ

Запорізькі податківці повідомили: операція з передачі основних засобів за договором позички, який передбачає їх повернення, не вважається постачанням товарів/послуг та не є об’єктом оподаткування ПДВ.

Разом з тим, у випадку, якщо у рамках такого договору відбувається оплата за надання основних засобів у позику, то зазначене розглядається як оплата вартості наданих послуг та включається до бази оподаткування ПДВ.

Зазначена норма передбачена пп.14.1.185, пп.14.1.191, п.185.1 ПКУ.

За матеріалами ГУ ДФС у Запорізькій області: <http://zp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/315010.html>

Неоплачений товар вирушив до покупця: коли визнавати ПДВ-зобов’язання

Фіскалі повідомили: якщо поставлені товари ще не оплачено, а постачальник не визначає податкових зобов’язань із ПДВ за касовим методом, датою виникнення таких зобов’язань вважають дату, на яку припадає початок передачі товару покупцю будь-яким способом (перевезення, пересилання тощо) відповідно до п. 187.1 ПКУ.

При цьому такою датою вважають **дату, зазначену в перевізних документах**. Такі документи має бути оформлено відповідно до ст. 307 ГКУ з урахуванням виду транспорту, яким здійснюють перевезення.

ІПК ДФСУ від 03.11.2017р. № 2509/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

При поверненні товару правонаступником, а не покупцем, ПДВ не коригують

Фіскалі роз’яснили, чи можна відкоригувати податкові зобов’язання з ПДВ у разі повернення товару від правонаступника покупця. Вони зазначили: оскільки товар повертає не отримувач товару, а його правонаступник, то підстав для коригування податкових зобов’язань у постачальника нема.

Більш того, повернення товару правонаступником фіскалі розглядають як операцію з окремого постачання товару. Тобто, на їхню думку, у цьому випадку правонаступник зобов’язаний буде нарахувати податкові зобов’язання, скласти податкову накладну та зареєструвати її в ЄРПН.

ІПК ДФСУ «Щодо повернення товару» від 20.10.2017 р. № 2311/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Відмова реєстрації ПН на визнання податкових витрат не впливає

Підставою для формування витрат для визначення об’єкта обкладення податком на прибуток є первинні документи, які складаються відповідно до вимог чинного законодавства.

Податкова накладна є не первинним документом, а податковим документом, на підставі якого формуються дані податкового обліку з ПДВ.

Таким чином, за наявності первинних документів, складених відповідно до вимог чинного законодавства, які підтверджують реальність господарської операції, **відмова в реєстрації податкових накладних продавця в ЄРПН не є підставою для невіднесення покупцем до складу витрат при визначенні фінансового результату до обкладення податком на прибутковткої операції.**

ІПК ГУ ДФС у Чернігівській області від 06.11.2017 р. № 2526/ІПК/10/25-01-12-02-06

Визначаємо базу оподаткування ПДВ у разі виявлення нестач

У разі виявлення нестачі товарно-матеріальних цінностей, сума компенсації такої нестачі винною особою фактично є компенсацією вартості таких товарно-

матеріальних цінностей та включається до бази оподаткування ПДВ.

Якщо особу, винну у нестачі товарно-матеріальних цінностей, не встановлено, та відповідно відшкодування збитків винною особою не відбувається, то платник ПДВ повинен нарахувати податкові зобов'язання з ПДВ згідно з п. 198.5 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) виходячи з бази оподаткування, визначеної відповідно до п. 189.1 ПКУ, оскільки такі товарно-матеріальні цінності не можуть бути використані в господарській діяльності платника податку.

За матеріалами Категорія 101.07 "ЗІР"

Ліквідація ОЗ без ПДВ: пастка фіскалів

Податківці дозволяють не нараховувати ПДВ при ліквідації об'єкта ОЗ лише за умови, що платник надасть підтверджуючий документ про форс-мажорні обставини, повне знищення, викрадання об'єкта, виданий саме компетентним органом. Тобто традиційну форму № ОЗ-3 як підставу для ненарахування ПДВ при самостійній ліквідації об'єкта ОЗ фіскалі визнавати відмовляються

У поточному році ви напевно звертали увагу на неодноразові попередження про різку зміну (зі знаком «мінус») позиції фіскалів щодо ненарахування ПДВ при ліквідації ОЗ на підставі абз.2 п.189.9 ПКУ.

Зміна позиції (яка, стала значно жорсткішою) полягає в тому, що фіскалі тепер дозволяють не нараховувати ПДВ, тільки якщо ліквідація об'єкта ОЗ обумовлена причинами, **не залежними від волі платника.**

Тобто тепер податківці бачать:

- обставини непереборної сили (форс-мажорні), що спричинили повне знищення, або
- факт викрадання об'єкта.

Тож тепер податківці визнають тільки ці дві підстави для ненарахування ПДВ — дві з **трьох**, прописаних в абз.2 п.189.9 ПКУ і в останньому абзаці пп.14.1.191 ПКУ.

Тоді як третя самостійна підстава для ненарахування ПДВ, прямо прописана в згаданих нормах ПКУ:

«...коли платник податку подає контролюючому органу відповідний документ про знищення, розібрання або перетворення основних виробничих або невиробничих засобів в інший спосіб, внаслідок чого вони не можуть використовуватися за первісним призначенням».

Лист ДФСУ від 13.07.2017 р. № 1179/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Не дорахувались реєстраційного ліміту? — Зазирність усередину

ДФСУ пояснила порядок збільшення за рахунок овердрафту суми реєстраційного ліміту, на яку платник ПДВ управі зареєструвати в ЄРПН податкову накладну та/або розрахунок коригування.

Овердрафтом у СЕА називають показник середньомісячного розміру сум ПДВ, які за останні 12 звітних (податкових) місяців було задекларовано платником ПДВ до сплати до бюджету та погашено, розстрочено чи відстрочено (або ж задекларовано як такі, що спрямовують на спецрахунок платника-сільгоспприємства). Він є одним із складників, за рахунок яких формується реєстраційна сума в СЕА.

Контролери наголосили: овердрафт підлягає автоматичному перерахунку щокварталу (протягом перших шести робочих днів такого кварталу). Під час перерахунку віднімають суму попереднього збільшення реєстраційного ліміту та додають суму збільшення згідно з поточним перерахунком (п. 2001.3, п. 34 підрозділу 2 р. ХХ ПКУ).

Водночас вони звернули увагу, що величина кожного показника, який є складовою частиною формули, формується на дату витягу з СЕА та змінюється в міру надходження до неї інформації, зокрема, щодо зареєстрованих податкових накладних, розрахунків коригування до податкових накладних, митних декларацій та аркушів коригування до митних декларацій, зарахованих на електронний рахунок коштів, поданої податкової звітності та іншої інформації, визначеної п. 2001.3 ПКУ та п. 9 Порядку № 569, яка впливає на показники складової частини формули.

Зокрема, сума реєстраційного ліміту зменшується на суму ПДВ, яка, відповідно до поданої заяви, підлягає перерахуванню з електронного рахунку на поточний рахунок (див. ІПК ДФСУ від 13.09.17 р. № 1935/6/99-99-15-03-02-15/ІПК). Таку заяву платники ПДВ управи подати в разі, коли сума коштів, яку обліковують на електронному рахунку, перевищує суму задекларованих до сплати до бюджету податкових зобов'язань та суми податкового боргу з податку (2001.5 ПКУ). Інформацію про рух коштів на електронному рахунку можна отримати за запитом (п. 24 Порядку № 569).

Усі ці фактори, як пояснили фіскали, впливають на розмір суми реєстраційного ліміту.

ІПК ДФСУ від 30.10.2017р. №2437/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Помилка в даті складання податкової накладної: що робити

Помилка в даті складання податкової накладної не може бути виправлена шляхом подання розрахунку коригування до такої податкової накладної.

Утім податкова накладна, складена платником ПДВ за операцією з постачання товарів/послуг із зазначенням іншої дати, ніж дата виникнення «першої події» за такою операцією, може бути визначена платником як така, що помилково складена.

Платник ПДВ має право скасувати помилково складену податкову накладну шляхом складання розрахунку коригування, у якому всі числові показники зазначити зі знаком «-». Такий розрахунок коригування складається на дату виявлення факту зазначення неправильної дати в податковій накладній і може бути складений лише до зареєстрованої в ЄРПН податкової накладної.

Зважаючи на те що розрахунок коригування до податкової накладної, визнаної помилковою, передбачає зменшення її числових показників, такий розрахунок коригування підлягає реєстрації в ЄРПН із дотриманням визначених ПКУ строків реєстрації платником ПДВ, указаним у

помилковій податковій накладній як покупець (отримувач) товарів/послуг.

Складення та реєстрація розрахунку коригування до податкової накладної, визнаної платником ПДВ помилковою, не позбавляє його обов'язку скласти податкову накладну за операцією з постачання товарів/послуг із зазначенням у такій податковій накладній дати складання, що відповідає даті настання «першої події» за такою операцією. Ця податкова накладна підлягає обов'язковій реєстрації в ЄРПН таким платником податку з дотриманням визначених Кодексом строків реєстрації.

Свою чергою, ст. 1201 ПКУ передбачено відповідальність за порушення строків реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в ЄРПН та допущення помилок під час зазначення обов'язкових реквізитів податкової накладної.

ІПК ДФСУ від 26.10.2017 р. № 2388/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

На одну суму передоплати скласти декілька ПН не можна

Податківці зазначили, що податкова накладна складається окремо на кожне повне або часткове постачання товарів/послуг, а також на суму коштів, що надійшли на поточний рахунок як попередня оплата (аванс). Тому складання двох або більше податкових накладних у випадку отримання попередньої оплати товарів/послуг однією сумою або у разі одноразової поставки товарів/послуг не відповідає нормам ПКУ та не дає можливості ідентифікувати операції.

У разі складання таких податкових накладних постачальником, покупець не має підстав для віднесення зазначених в них сум ПДВ до податкового кредиту, оскільки такі податкові накладні не відповідають первинним документам.

Лист ДФСУ від 06.11.2017 р. № 2519/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Податок на прибуток

Некоригуєте бухфінрезультат – відмітку в Декларацію щороку

Відповідно до пп.134.1.1 ПКУ платник податку, у якого річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період **не перевищує 20 млн грн, має право прийняти рішення** про незастосування коригувань фінансового результату до оподаткування на усі різниці (крім від'ємного значення минулих років) не більше одного разу протягом безперервної сукупності років в кожному з яких виконується цей критерій щодо розміру доходу.

Про прийняте рішення платник податку зазначає у Декларації з податку на прибуток, що подається **за перший рік** в такій безперервній сукупності років. **В подальші роки такої сукупності коригування фінансового результату також не застосовуються.**

Проте податківці вважають, що у кожній Декларації за наступні роки такий платник податків повинен проставляти відповідну позначку та зазначати номер та дату розпорядчого документа, на підставі якого прийнято рішення про незастосування різниць та зазначеного в Декларації за перший рік в такій безперервній сукупності років.

За матеріалами категорії 102.23.02 ЗІР

Уточнюючу прибуткову декларацію подають разом із фінзвітністю

Одеські податківці зазначили: надання уточненої декларації з податку на прибуток підприємств потребує подання разом з нею додатку ФЗ «Фінансова звітність», як невід'ємної частини до неї.

За повідомленням ГУ ДФС в Одеській області: <http://od.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/315133.html>

Постійне представництво нерезидента не може підрахувати витрати: як визначити оподатковуваний прибуток

Постійні представництва нерезидентів, які отримують доходи із джерелом походження з України або виконують агентські (представницькі) та інші функції стосовно таких нерезидентів чи їх засновників, є платниками податку на прибуток.

Таке постійне представництво прирівнюється до платника податку, який провадить свою діяльність незалежно від такого нерезидента. Суми прибутків таких нерезидентів оподатковують у загальному порядку.

Якщо постійне представництво не може визначити суму прибутку, отриманого з джерелом його походження з України, шляхом прямого підрахунку, воно може визначити оподатковуваний прибуток як різницю між доходом і витратами, визначеними шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта 0,7. Така ситуація може виникати, коли нерезидент поніс витрати, пов'язані з діяльністю представництва, як в Україні, так і за її межами. У такому разі представництво подає до органу контролю, в якому перебуває на обліку, Розрахунок податку на прибуток постійного представництва нерезидента, визначеного шляхом застосування до суми отриманого доходу коефіцієнта 0,7. Одночасно з Розрахунком постійне представництво подає відповідну фінансову звітність.

За виплати постійним представництвом нерезидента доходу (прибутку) на користь такого нерезидента податок на репатріацію не стягують, якщо такий дохід/прибуток вже оподатковували податком на прибуток (у т. ч. за визначення оподаткованого прибутку шляхом застосування коефіцієнта 0,7).

Лист ДФС від 06.11.2017р. № 2518/6/99-99-15-03-02-15/ІПК

Повертаємо орендодавцю відремонтований об'єкт оренди: податкові наслідки

Фіскалі роз'яснили: у разі повернення орендодавцю поліпшеного об'єкта оперативної оренди орендар має відкоригувати свій фінрезультат до оподаткування на різниці з п.п. 138.1—138.2 Податкового кодексу України (далі — ПКУ). Зокрема:

- збільшити фінрезультат на суму недоамортизованої частини витрат на ремонт/поліпшення орендованих основних засобів, визначену за бухгалтерськими правилами;
- зменшити фінрезультат на суму недоамортизованої частини витрат на ремонт/поліпшення орендованих основних засобів, визначену за податковими правилами.

Звісно, таке правило буде діяти для тих платників податку на прибуток, які застосовують різниці з р. III ПКУ (у яких річний бухдохід більше ніж 20 млн грн або які прийняли рішення коригувати фінрезультат добровільно).

Окрім того, контролери наголосили: якщо орендар — платник ПДВ зазнав витрат на поліпшення об'єкта оренди та такі витрати не компенсовано орендодавцем, то в разі повернення об'єкта оренди це поліпшення будуть уважати безоплатно наданою послугою. Тобто в зазначеному випадку доведеться нарахувати ПДВ за основною ставкою на підставі ціни придбання товарів/послуг, використаних для такого поліпшення.

ІПК ГУ ДФС в Одеській області від 08.11.2017р. №2559/ІПК/15-32-12-01-14

Прибутківець допоміг у розвитку інфраструктури міста: чи збільшувати фінрезультат на витрати

Податківці пояснили в якому випадку прибутківцям проводити коригування бухфінрезультату у випадку надання безоплатної допомоги в розвитку інфраструктури.

Так, за пп.140.5.9 ПКУ їм необхідно збільшити фінрезультат до оподаткування на суму вартості товарів, виконаних робіт, наданих послуг у разі їх безоплатної передачі неприбутківцям у сумі, що перевищує 4% оподатковуваного прибутку попереднього звітного року.

Тож у разі, якщо сума наданої за рік неприбутківцям безоплатної допомоги перетнула цю планку, підприємство на таке перевищення має збільшити фінрезультат.

ІПК ДФСУ від 30.10.2017р. №2448/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

Контролери виявили завищення податкового збитку: виправляємо помилку

Якщо за результатами перевірки контролюючим органом встановлено факт завищення розміру задекларованого від'ємного значення об'єкта обкладення податком на прибуток, заниження або завищення суми податкових зобов'язань, заявлених у податковій декларації, за результатами перевірки відповідно до п. 58.1 ПКУ контролюючий орган надсилає (вручає) платнику податків податкове повідомлення-рішення.

За результатами документальної перевірки в разі встановлення неправильно визначених показників за даними бухгалтерського обліку, що вплинули на визначення об'єкта оподаткування, унаслідок чого контролюючим органом збільшені/зменшені податкові зобов'язання, приймаються податкові повідомлення-рішення форми «Р». При цьому визначені й узгоджені суми податкових зобов'язань автоматично нараховуються в інтегрованій картці платника податку та підлягають сплаті до бюджету без додаткового внесення коригувань/уточнень до податкових декларацій.

Свою чергою, у разі якщо за результатами документальної перевірки зменшено суми від'ємного значення об'єкта обкладення податком на прибуток за минулі звітні (податкові) роки, що перевірялися, приймаються податкові повідомлення-рішення форми «П». При цьому

коригування/уточнення фінрезультату до оподаткування за попередній звітний період, що був охоплений перевіркою, не здійснюється.

Виправлення від'ємного значення здійснюється платником податків у показниках декларації з податку на прибуток у наступному звітному (податковому) періоді шляхом зазначення виправленої суми від'ємного значення об'єкта оподаткування минулих податкових (звітних) років у рядку 3.2.4 Додатка РІ до декларації з податку на прибуток.

ІПК ДФСУ від 25.10.2017р. №2381/6/99-99-15-02-02-15/ІПК

ЄСВ

Винагорода іноземця за роботи чи послуги обкладається ЄСВ

Фіскальне відомство роз'яснює: суми винагороди за цивільно-правовим договором, виплачені іноземцю, є базою нарахування єдиного внеску.

Зі свого боку уточнимо: базою нарахування є не будь-яка ЦПД-винагорода, а тільки виплата за виконані роботи або надані послуги.

ІПК ДФСУ від 30.10.2017р. №2449/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Лікарняні від «нешасного» Фонду обкладаються ЄСВ

Сума допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, пов'язаною з нещасним випадком на виробництві, є базою нарахування ЄСВ.

Адже відповідно до абз. 2 п.1 ч.1 ст. 7 Закону про ЄСВ, базою нарахування ЄСВ для платників, зазначених в абзаці сьомому п. 1 ч. 1 ст. 4 Закону № 2464, є, зокрема сума оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та допомоги по тимчасовій непрацездатності.

*За матеріалами ГУ ДФС у
Дніпропетровській області:
<http://dp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/315208.html>*

Якщо працівник частину місяця перебував у відпустці за власний рахунок, ЄСВ нараховуємо з мінімалки

Якщо база нарахування єдиного внеску не перевищує розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на місяць, за який нараховується заробітна плата (дохід) у працівника, який перебував у відпустці без збереження заробітної плати, то застосовуються норми частини 5 статті 8 Закону N 2464. Тобто, донарахування до мінімальної бази.

Лист ДФСУ від 03.10.2017р. №16871/5/99-99-13-02-01-16

ПДФО

Сплата ПДФО за «не уповноважені» підрозділи великих платників податків

Якщо юрособа, яку включено до Реєстру великих платників податків, створює підрозділ з використанням праці найманих осіб за місцезнаходженням (розташуванням) на іншій території, і такий підрозділ не уповноважений ним нараховувати (сплачувати) ПДФО, то цей податок, нарахований працівникам відокремленого підрозділу, юридична особа перераховує до місцевого бюджету **за місцезнаходженням такого підрозділу**.

Водночас, великий платник податків, за яким центральним органом виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, прийнято рішення про переведення на облік до контролюючого органу, який здійснює супровід великих платників податків, або інший контролюючий орган, після взяття його на облік за новим місцем обліку зобов'язаний, зокрема, сплачувати податки за місцем попереднього обліку в контролюючих органах (п.64.7 ПКУ).

*За повідомленням ОВПП ДФСУ:
<http://officevp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/314825.html>*

При виході фізособи зі складу учасників ТОВ, із доходу нічого не утримують

Фіскали нагадують: якщо йдеться про виплату частки фізособі, яка виходить зі складу учасників, то з такого доходу підприємство не утримує ані податку на доходи, ані військового збору. Потрібно лише відобразити виплачений дохід у ф. № 1ДФ. А фізособа — отримувач доходу за підсумками року декларує фінрезультат від операцій з інвестиційними активами та самостійно сплачує податок на доходи та військовий збір.

Окрім того, податківці наголосили, що єдиний внесок із такої операції теж сплачувати не доведеться, адже зазначена виплата не є базою для його нарахування.

ІПК ДФСУ від 24.10.2017р. №2363/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Святковий банкет від працедавця: чи буде дохід у працівників

Податківці наголосили: вартість святкового вечора (банкету, корпоративу), який проводиться працедавцем для своїх працівників, не включається до складу загального місячного оподаткованого доходу цих працівників.

Адже оподаткування доходів фізичних осіб, у тому числі одержаних у вигляді додаткового блага, виходячи з положень ПКУ, розглядається лише у разі їх одержання безпосередньо конкретним платником податку.

За матеріалами ГУ ДФС у Тернопільській області: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/315150.html>

Як оподаткувати новорічні подарунки та квитки на новорічно-різдвяні заходи

Головне управління ДФС у Житомирській області нагадує, що відповідно до пп.165.1.39 ПКУ до загального місячного (річного) оподаткованого доходу платника податку не включається вартість дарунків (а також призів переможцям та призерам спортивних змагань), якщо їх вартість не перевищує 25 % однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, за

винятком грошових виплат у будь-якій сумі (у 2017 році – 800 грн, у 2016 році – 689 грн).

Вартість дарунків, яка не перевищує 25 % однієї мінімальної заробітної плати (у розрахунку на місяць), встановленої на 1 січня звітного податкового року, роботодавець (інша особа, що надає дитячі подарунки) **відображає у податковому розрахунку за ф. № 1ДФ за ознакою доходу «160».**

Якщо вартість дитячих новорічних подарунків та квитків, які надаються платникові податків, перевищує у 2017 році 800 грн., то сума такого перевищення оподатковується податком на доходи фізичних осіб за ставкою 18% та **відображається** роботодавцем (особою, що надає дитячі подарунки) **у податковому розрахунку за ф. 1ДФ за ознакою доходу «126», як додаткове благо.** Крім того, якщо вартість подарунку перевищує 800 грн., із суми перевищення слід сплатити **1,5 % військового збору.**

За матеріалами ГУ ДФС у Житомирській області: <http://zt.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/317474.html>

Податок на доходи з дивідендів від іноземної компанії — 9%

Податківці роз'яснюють: отримані фізособою-резидентом дивіденди від компанії-нерезидента підлягають обкладенню податком на доходи за ставкою 9%, а також військовим збором за ставкою 1,5%. До того ж отримання доходу, вираженого в іноземній валюті, передбачає перерахунок у гривні за курсом НБУ на момент його нарахування (отримання).

Зі свого боку наголосимо: отримані з-за кордону доходи фізособа повинна відобразити в річній податковій декларації. Водночас має право зменшити податкове зобов'язання з податку на доходи на суму сплаченого за кордоном податку (якщо це передбачено міжнародним договором про уникнення подвійного оподаткування).

ІПК ДФСУ «Щодо оподаткування дивідендів, отриманих від компанії нерезидента» від 03.11.17 р. № 2514/3/99-99-13-02-03-14/ІПК

ПДФО з разової матеріальної допомоги колишнім працівникам підприємства

Головне управління ДФС У Запорізькій області повідомило: якщо колективним чи трудовим договором передбачено виплату підприємством разової матеріальної допомоги колишнім працівникам (ветеранам, пенсіонерам) до святкових дат, то така сума визначається як нецільова благодійна допомога, що оподатковується податком на доходи фізичних осіб з урахуванням пп.170.7.3 ПКУ, тобто оподатковується сума, що перевищує в 2017 році 2240 грн.

Зазначена норма передбачена пп.164.2.20 ПКУ.

За матеріалами ГУ ДФС у Запорізькій області: <http://zp.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/315129.html>

Для компенсації проїзду у відрядженні електронний автобусний квиток не підходить

ДФС повідомила: оскільки форми електронних квитків на перевезення пасажирів і багажу та вантажів авіаційним, автомобільним, морським і річковим транспортом законодавчо не встановлені, то вони не можуть вважатися розрахунковими документами в розумінні Закону про РРО.

Таким чином, суб'єкти господарювання, які здійснюють перевезення пасажирів автомобільним, залізничним, авіаційним транспортом, а також суб'єкти господарювання, які на підставі укладених договорів з перевізниками здійснюють продаж проїзних і перевізних документів, застосовують РРО, крім випадків, передбачених п. 4 ст. 9 зазначеного закону.

Нагадаємо, що відповідно до цього пункту РРО не застосовуються при продажу проїзних і перевізних документів на залізничному (крім приміського) та авіаційному транспорті з оформленням розрахункових і звітних документів, а також на автомобільному транспорті з видачею талонів, квитанцій, квитків з нанесеними друкарським способом серією, номером, номінальною вартістю.

На підставі цього ДФС повідомляє, що для підтвердження витрат на придбання електронного квитка необхідним є наступний пакет документів:

- оригінал розрахункового або платіжного документа, що підтверджує здійснення розрахункової операції в готівковій або безготівковій формі (платіжне доручення, розрахунковий чек, касовий чек, розрахункова квитанція, виписка з карткового рахунку, квитанція до прибуткового касового ордеру);
- роздруківка на папері частини електронного авіаквитка з вказаним маршрутом (маршрут / квитанція);
- оригінали відривної частини посадкових талонів пасажира;
- посадочний документ, перевізний документ, роздрукований на паперовому носії (транспортні квитки).

Відзначимо, що зазначений перелік стосується витрат на придбання електронного авіаквитка.

Чинне законодавство не передбачає оформлення електронного квитка на автобус. Тому, як правило, придбання автобусного квитка з оплатою через Інтернет здійснюється наступним чином:

- вибір необхідного рейсу і перевірка наявності місць в автобусі;
- оплата квитків на автобус за допомогою платіжної системи;
- отримання ваучера, що підтверджує факт оплати та резервування місця в автобусі;
- оформлення квитка безпосередньо перед поїздкою (за пред'явленням ваучера).

Таким чином, відряджений працівник при придбанні автобусного квитка через Інтернет в даному випадку повинен подати до бухгалтерії виписку з карткового рахунку та транспортний квиток на проїзд за встановленою формою, затвердженою наказом Мінтрансв'язку від 25.05.2006р. №503.

ІПК ДФСУ від 09.10.2017р. №2183/6/99-99-14-05-01-15/ІПК

Дати на транспортних квитках не збігаються з датами відрядження: відшкодуванню без ПДФО бути

ДФС погоджується з тим, що не є доходом у вигляді додаткового блага працівника, сума відшкодованих йому в установленому законодавством порядку витрат на відрядження в межах фактичних витрат, у т.ч. витрат на проїзд працівника до місця відрядження напередодні або з місця відрядження до місця постійної роботи в разі затримки, якщо це погоджено з роботодавцем і дати на транспортних квитках не збігаються з датами, визначеними в наказі про відрядження, за умови наявності підтвердних документів.

Таким чином, ДФС відреагувала на запит платника щодо урахування висновків, викладених у постанові Харківського окружного адміністративного суду від 27.06.2017 р. по справі № 820/1871/17.

Судовий спір полягав в тому, що підприємство ще в березні 2017 року отримало від ДФС індивідуальну податкову консультацію на запит: *чи є доходом працівника, отриманим як додаткове благо (п.п. 164.2.17 ПКУ), відшкодування роботодавцем витрат на проїзд працівника до місця відрядження напередодні або з місця відрядження до місця постійної роботи в разі затримки, якщо це погоджено з роботодавцем і дати на транспортних квитках не збігаються з датами, визначеними в наказі про відрядження?*

Отримавши відповідь, що в такому разі має місце додаткове благо, платник податку успішно її оскаржив, адже суд уважає таку позицію помилковою.

Суд зазначив про те, що відносини, пов'язані з відрядженням працівників позивача, урегульовані Положенням про відрядження працівників на підприємстві.

Своєю чергою, інші підприємства й організації можуть використовувати Інструкцію № 59 як допоміжний (довідковий) документ. Суд уважає, що Інструкція № 59 не належить до нормативно-правових актів, прийнятих на

підставі та на виконання ПКУ й законів із питань митної справи.

ІПК ДФСУ від 27.10.2017р. №2406/6/99-99-13-02-03-15/ІПК.

Якщо відряджений працівник не надав документ про купівлю квитка на транспорт – привіт додаткове благо

Якщо для відшкодування витрат на придбання електронного авіаквитка за наявності посадкового талона відряджена особа не надає роботодавцю підтвердного документу, що засвідчує вартість таких витрат, то сума відшкодування цих витрат включається до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такої особи як додаткове благо та оподатковується ПДФО за ставкою 18%.

За матеріалами категорії 103.17 ЗІР

Заповнення графі «Одержано (від кого, № та дата)» Авансового звіту

У графі «Одержано (від кого, № та дата)» Звіту про використання коштів, наданих на відрядження або під звіт зазначається сума отриманого авансу, а також спосіб, яким такий аванс було отримано (видано з каси, перераховано на особистий картковий рахунок або знято за допомогою корпоративної платіжної картки).

Якщо грошові кошти видано підзвітній особі із каси на підставі видаткового касового ордера, то у графі «Одержано (від кого, № та дата)» слід зазначити: «Із каси» та вказати дату і номер видаткового касового ордеру або видаткової відомості.

Якщо грошові кошти було перераховано на особистий картковий рахунок, то в наведеній графі слід зазначити: «З поточного рахунку» та вказати дату і номер платіжного доручення.

У разі ж якщо грошові кошти знято за допомогою корпоративної платіжної карти, то в наведеній графі слід зазначити «З корпоративного рахунку», номер рахунку та вказати дату і номер документа, що підтверджує факт зняття готівки (квитанція/чек банкомата, касовий чек, який

підтверджує купівлю товару (отримання послуги), сліп тощо).

Якщо аванс не видавався, а підзвітна особа придбала товари за власний кошт, а підприємство ці витрати потім відшкодувало, то графу «Одержано (від кого, № та дата)» не заповнюють. А № ВКО чи платіжного доречення на виплату підзвітній особі коштів вазують у рядку «Перевитрата видана» авансового звіту.

За матеріалами категорії 109.14 ЗІР

Транспортний податок

Як сплачувати транспортний податок, якщо «вік» авто досяг п'яти років

Об'єктом оподаткування є легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше п'яти років (включно) та середньоринкова вартість яких становить понад 375 розмірів мінімальної заробітної плати, установленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (пп.267.2.1 ПКУ).

Платники податку – юридичні особи самостійно обчислюють суму податку станом на 1 січня звітного року і до 20 лютого цього самого року подають до контролюючого органу за місцем реєстрації об'єкта оподаткування декларацію з транспортного податку за формою, встановленою у порядку, передбаченому ст.46 ПКУ, з розбивкою річної суми рівними частками поквартально (пп.267.6.4 ПКУ).

У разі закінчення п'ятирічного віку легкового автомобіля протягом звітного року податок сплачується за період з 1 січня цього року до початку місяця, що настає за місяцем, у якому вік такого автомобіля досяг (досягне) п'яти років (пп. 267.6.7 ПКУ).

Таким чином, юридична особа, яка має зареєстрований в Україні згідно з чинним законодавством власний легковий автомобіль, обчислює суму транспортного податку за період, який починається з 1 січня звітного року до початку місяця, що настає за місяцем, у якому вік такого автомобіля досяг (досягне) п'яти років.

За матеріалами ДПІ у Голосіївському районі ГУ ДФС у м. Києві:

<http://kyiv.sfs.gov.ua/okremi-storinki/arhiv1/316176.html>

Інше

У яких випадках малі підприємства можуть обирати, за якими формами звітувати

Мінфін роз'яснив, за якими формами звітувати госпсуб'єктам, які посеред року втратили ознаки малого підприємства та стали відповідати ознакам мікропідприємства.

За таких умов мінфінівці право вибору залишили за підприємством. Тобто подавати фінзвітність за звітний період, у якому відбувся такий перехід, можна як за формами № 1-м та № 2-м, так і за формами № 1-мс та № 2-мс. А ось уже з наступного року таке мікропідприємство повинно подавати суто Спрощений фінзвіт суб'єкта малого підприємництва (ф. № 1-мс і ф. № 2-мс).

*Лист Мінфіну України від 12.06.2017р.
№35210-07-10/15486*

ЗЕД

Нацбанк спростив умови для імпортерів розрахунків

Правління Національного банку скасовує вже не актуальну і не ефективну для стабілізації валютного ринку вимогу, яка досі зобов'язувала банки здійснювати попередню оплату в іноземній валюті за імпортом товарів за зовнішньоекономічним договором, загальна вартість яких перевищує 5 млн дол. США (в еквіваленті), виключно з використанням акредитивної форми розрахунків. Відтепер здійснювати авансові розрахунки в таких випадках можна буде і без використання акредитивів.

Нова спрощена процедура здійснення авансових платежів за зовнішньоекономічними договорами сприятиме подальшому поживленню зовнішньої торгівлі та разом з тим не створить додаткового тиску на валютному ринку.

*Постанова Правління НБУ від
21.11.2017р. №118. Чинна з 23.11.2017р.*

Чи можна використовувати електронний інвойс у розрахунках із контрагентами-нерезидентами

Нацбанк нагадав про непорушність права госпсуб'єктів використовувати електронний інвойс.

Справді, наразі в Україні немає порядку визнання чинності іноземних сертифікатів ключів. Однак це не повинно перешкоджати бізнесу використовувати сучасні технологічні досягнення. Тобто контрагенти вправі використовувати інвойс в електронній формі. Адже юридичну силу електронного документа не може бути заперечено тільки тому, що він має електронну форму.

Нагадаємо: оригіналом електронного документа вважають електронний примірник документа з обов'язковими реквізитами, у тому числі з електронним підписом автора або підписом прирівняним до власноручного.

Лист НБУ від 16.06.2017р. №40-0005/42751

ОПЛАТА ПРАЦІ

Норму робочого часу на 2018 рік розраховуємо самостійно

Мінсоцполітики зазначає, що законодавством не передбачено єдиної норми тривалості робочого часу. Норма робочого часу працівників може бути різною залежно від багатьох чинників: тривалості робочого тижня, тривалості робочого дня, коли встановлені вихідні тощо. Тому норму робочого часу роботодавці повинні розраховувати самостійно виходячи з режиму роботи, запровадженого на підприємстві, з дотриманням вимог ст. 50–53, 67 і 73 КЗпП.

Листи Мінсоцполітики, які публікуються в засобах масової інформації щодо норми робочого часу, не реєструються в Міністерстві юстиції України в установленому порядку, а тому не є нормативним актом. Вони служать рекомендаціями або, урахувавши те, що в них визначені всі нормоутворюючі фактори, методичним

посібником під час розрахунку норми тривалості робочого часу на рік безпосередньо на підприємстві, установі, організації. Видавати такий лист із нормою робочого часу на 2018 рік не планується.

Якщо на підприємстві п'ятиденний робочий тиждень із двома вихідними днями в суботу та неділю при однаковій тривалості часу роботи за день впродовж робочого тижня та відповідним зменшенням тривалості роботи напередодні святкових та неробочих днів, роботодавець може скористатися наступним розрахунком норми тривалості робочого часу на 2018 рік:

- при 40-годинному робочому тижні — 1994,0 год.;
- при 39-годинному робочому тижні — 1950,0 год.;
- при 38,5-годинному робочому тижні — 1925,0 год.;
- при 36-годинному робочому тижні — 1800,0 год.;
- при 33-годинному робочому тижні — 1650,0 год.;
- при 25-годинному робочому тижні — 1250,0 год.;
- при 24-годинному робочому тижні — 1200,0 год.;
- при 20-годинному робочому тижні — 1000,0 год.;
- при 18-годинному робочому тижні — 900,0 год.

*Лист Мінсоцполітики України від
19.10.2017р. №224/0/103-17/214*

Чи можлива додаткова відпустка за ненормований робочий день при неповному робочому дні

Мінсоцполітики України роз'яснило: чинне законодавство не містить заборони застосування ненормованого робочого дня для працівників, зайнятих на роботі з неповним робочим днем.

Підприємство самостійно в колективному договорі визначає перелік професій і посад, на яких може застосовуватися ненормований робочий день, та, відповідно, установлює тривалість щорічної додаткової відпустки за ненормований робочий день по кожному виду робіт, професій, посад,

ураховуючи періодичність виконання робіт понад установлену тривалість робочого часу, коло обов'язків і обсяг виконаних робіт.

У випадку якщо у зв'язку зі специфікою роботи працівник із неповним робочим днем періодично виконує основну роботу поза межами робочого часу, йому може бути встановлено ненормований робочий день і, відповідно, щорічну додаткову відпустку на умовах, визначених у колективному договорі.

Тим не менш, відомство процитувало п. 2 Рекомендацій № 7, за якими ненормований робочий день не рекомендується застосовувати для працівників, зайнятих на роботі з неповним робочим днем.

На підставі цієї норми «трудова» Міністерство багато років дотримувалося позиції (див. листи Мінпраці від 07.05.2002 р. № 010-430, від 05.06.2008 р. № 5305/0/14-08/06): працівники, які працюють на умовах неповного робочого дня, не мають права на щорічну додаткову відпустку за ненормований робочий день.

Але в останні роки Мінсоцполітики вже не настільки категоричне (лист Мінсоцполітики від 22.07.2015р. №431/13/133-15): чинне законодавство на сьогодні не містить заборони на застосування ненормованого робочого дня для працівників, зайнятих на роботі з неповним робочим днем.

Зараз Мінсоцполітики допускає, що працівникам з неповним робочим днем може бути надана щорічна додаткова відпустка за ненормований робочий день на умовах, визначених у колективному договорі.

Аргументація Мінсоцполітики на користь такого висновку: Рекомендації № 7 не мають статусу нормативно-правового акту, оскільки не зареєстровані у Мін'юсті. Стверджує це й Мін'юст у листі від от 09.01.2013р. №44435/10.6. Тож Рекомендації № 7 носять суто рекомендаційних характер. Тому в установі самостійно вирішують, застосовувати або ні рекомендацію про заборону на застосування ненормованого робочого дня до працівників з неповним робочим днем. З огляду на таке рішення в колективному договорі фіксується пункт про надання або ненадання щорічної додаткової

відпустки за ненормований робочий день працівникам, які працюють неповний робочий день в умовах ненормованості.

Однак, якщо сторони колективного договору дійдуть згоди про надання щорічної додаткової відпустки за ненормований робочий день працівникам, які працюють неповний робочий день, виникає інше запитання: чи правомірно працівнику, який працює 4 години на день при п'ятиденному робочому тижні (рівно половину тривалості робочого дня при нормальній тривалості робочого дня для його посади 8 годин на день протягом п'ятиденного робочого тижня), надавати щорічну додаткову відпустку за ненормований робочий день?»

Запитання виникло через норму п. 1 ч. 2 ст. 9 Закону про відпустки, де зазначено: до стажу роботи, що дає право на щорічні додаткові відпустки (у тому числі щорічну додаткову відпустку «за ненормованість») включається, зокрема, час фактичної роботи із шкідливими, важкими умовами або з особливим характером праці, якщо працівник зайнятий у цих умовах не менше половини тривалості робочого дня, встановленої для працівників цього виробництва, цеху, професії або посади.

У даному листі Мінсоцполітики не акцентує увагу на тривалості робочого дня для цілей надання щорічної додаткової відпустки за ненормований робочий день. Міністерство лише вказує: якщо у зв'язку із специфікою роботи працівник з неповним робочим днем періодично виконує основну роботу поза межами робочого часу, йому може бути встановлено ненормований робочий день і, відповідно, щорічну додаткову відпустку на умовах, визначених у колективному договорі.

Тож, якщо у колективному договорі зафіксовано, що через специфіку роботи працівникам з неповним робочим днем може надаватися щорічна додаткова відпустка за ненормований робочий день, то працівник, який працює половину і більше від нормальної тривалості робочого дня за його посадою, має право на таку відпустку.

Це означає: якщо працівнику встановлений неповний робочий день і

тривалість його робочого дня становить половину або більше від нормальної тривалості для відповідної посади, то щорічна додаткова відпустка «за ненормованість» може бути надана працівнику. А от якщо тривалість робочого дня становить менше половини від нормальної тривалості робочого дня, установленої за його посадою, то такому працівнику не може надаватися щорічна додаткова відпустка «за ненормованість» через обмеження п. 1 ч. 2 ст. 9 Закону про відпустки.

Лист Мінсоцполітики України від 10.10.2017р. №2536/0/101-17/284

Розподіл обов'язків тимчасово відсутнього працівника

Виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника без звільнення працівника від своєї основної роботи – це заміна працівника, який відсутній через відпустку, хворобу та інші причини, коли відповідно до чинного законодавства за ним зберігається місце роботи (посада).

Згідно зі ст. 105 КЗпП працівникам, які виконують на тому самому підприємстві, в установі, організації поряд зі своєю основною роботою, обумовленою трудовим договором, обов'язки тимчасово відсутнього працівника без звільнення від основної роботи, провадиться доплата за виконання цих обов'язків.

Ці виплати проводяться, якщо працівники виконують обов'язки тимчасово відсутнього працівника одночасно з виконанням своїх обов'язків у межах тривалості одного робочого дня (зміни), встановленого працівникові графіком роботи.

Доручення додаткової роботи (виконання обов'язків тимчасово відсутнього працівника) оформляються наказом по закладу, установі за погодженням з працівником. Відповідно до ст. 31 КЗпП власник або уповноважений ним орган не має права вимагати від працівника виконання роботи, не обумовленим трудовим договором.

Для заміщення тимчасово відсутнього працівника може провадитися прийняття на

роботу іншого працівника за строковим трудовим договором відповідно до ст. 23 КЗпП.

Ще одним варіантом заміни тимчасово відсутнього працівника може бути покладання обов'язків тимчасово відсутнього працівника на іншого працівника через видання наказу або розподіл його обов'язків між кількома працівниками з відповідною доплатою кожному з них пропорційно до виконаної роботи. При цьому всі години, відпрацьовані працівниками понад установлену за обліковий період норму тривалості робочого часу, мають бути оплачені як надурочні згідно зі ст. 106 КЗпП.

Охоронники, як правило, працюють за підсумковим обліком робочого часу. Підсумковий облік робочого часу кожного працівника проводиться за табелем виходів на роботу та затвердженим графіком роботи (змінності) за обліковий період.

Отже, на час відсутності одного із працівників (охоронника) у зв'язку з відпусткою чи тимчасовою непрацездатністю його обов'язки можуть бути розподілені між іншими працівниками.

Під час підрахунку нормальної кількості робочих годин облікового періоду вилучаються дні, які за графіком або розпорядком роботи припадають на час, упродовж якого працівник відповідно до законодавства був звільнений від виконання своїх обов'язків (відпустки, виконання державних або громадських обов'язків, тимчасова непрацездатність тощо).

За підсумованого обліку робочого часу (робота змінами), якщо один працівник перебуває у відпустці чи хворіє, з іншим працівником також може бути укладений на цей час строковий трудовий договір на умовах роботи за сумісництвом.

При цьому оплата праці та облік робочого часу мають проводитися окремо по кожному трудовому договору, тобто за основним трудовим договором і за трудовим договором за сумісництвом.

*За матеріалами Управління Держпраці в Івано-Франківській області:
<http://dspif.gov.ua/news/2970-vstanovlennya->*

rezhimu-roboti-ta-dodatkovye-pracevlashtuvannya.html

Роз'яснено порядок пересилання трудової книжки поштою

Відповідно до пункту 4.1 «Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників», затвердженої наказом Мінпраці, Мін'юста, Мінсоцзахисту населення від 29.07.1993 р. № 58 (надалі – Інструкція № 58), власник або уповноважений ним орган зобов'язаний видати працівнику його трудову книжку в день звільнення з внесеним до неї записом про звільнення.

Згідно із пунктом 4.2 Інструкції № 58, якщо працівник відсутній на роботі в день звільнення, то роботодавець у цей день надсилає працівникові поштове повідомлення із вказівкою про необхідність отримання трудової книжки.

Бажано надсилати таке повідомлення рекомендованим листом «з повідомленням» роботодавця про отримання листа працівником, оскільки у разі виникнення трудового спору, у роботодавця буде додатковий доказ щодо відсутності його вини у затримці видачі працівнику трудової книжки.

Пересилання трудової книжки поштою з доставкою на зазначену адресу допускається лише за письмовою згодою працівника.

Якщо письмової згоди на пересилання трудової книжки поштою керівництвом не отримано, то слід керуватися нормами пункту 6.2 Інструкції № 58, відповідно до яких трудові книжки та їх дублікати, що не були одержані працівниками при звільненні, зберігаються протягом двох років у закладі окремо від інших трудових книжок працівників, які перебувають на роботі. Після цього строку не затребувані трудові книжки (їх дублікати) зберігаються в архіві протягом 50 років, а по закінченні зазначеного строку їх можна знищити в установленому порядку.

За матеріалами Управління Держпраці у Кіровоградській області:
<http://kr.dsp.gov.ua/index.php/2889-kr131117>

За створення перешкод в ході перевірки Держпраці штраф – 100 мінзарплат

За створення перешкод у проведенні перевірки додержання законодавства про працю з питань фактичного допуску працівників до роботи без належного оформлення трудових відносин, відповідно до абзацу 7 частини 2 статті 265 КЗпП України суб'єкту господарювання загрожує штраф у 100 мінімальних зарплат.

До прикладу, підставою для інспекційного відвідування одного із суб'єктів господарювання Чернігівщини стали заяви працівників про використання їхньої праці без належного оформлення трудових відносин. Підприємець категорично відмовився надавати державним інспекторам будь-які документи, які б підтверджували або спростовували факт роботи у нього найманих працівників.

За створення перешкод у проведенні перевірки додержання законодавства про працю з питань фактичного допуску працівників до роботи без належного оформлення трудових відносин, відповідно до абзацу 7 частини 2 статті 265 КЗпП України Управлінням Держпраці у Чернігівській області було винесено постанову про накладення на суб'єкта господарювання штрафних санкцій у розмірі 320 тисяч гривень.

Підприємець подав адміністративний позов про скасування постанови Управління, втім Чернігівський окружний адміністративний суд залишив адміністративний позов без задоволення. Не погоджуючись з постановою, підприємець подав апеляційну скаргу до Київського апеляційного адміністративного суду. Втім, колегія суддів, розглянувши матеріали справи, залишила постанову Чернігівського окружного адміністративного суду без змін. Штраф усе ж доведеться сплатити.

За матеріалами Управління Держпраці у Чернігівській області:
<http://cn.dsp.gov.ua/cp2cms/w/cntu/news/new770>

Стажування чи випробувальний термін: ризик для роботодавця

Держпраці зауважило, що дуже часто не зовсім порядні роботодавці пропонують громадянам «стажування», щоб оцінити їх здібності та навички, після чого ними вирішуватиметься питання про оформлення трудових відносин з працівником.

Але чинне законодавство не містить поняття «стажування» при працевлаштуванні роботодавцем працівника.

Працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням власника або уповноваженого ним органу, та повідомлення до територіального органу ДФС про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Як вбачається із змісту ст.26 КЗпП, умова про випробування повинна бути застережена в наказі (розпорядженні) про прийняття цього працівника на роботу.

При цьому випробування може бути обумовлене угодою сторін при укладенні трудового договору з метою перевірки відповідності працівника роботі, яка йому доручається.

В період випробування на таких працівників поширюється всі вимоги законодавства про працю.

Але слід зазначити, що є певні категорії громадян, відносно яких випробування не може бути встановлено.

Окрім цього, чинним законодавством передбачені і строки випробування. Так, строк випробування при прийнятті на роботу, якщо інше не встановлено законодавством України, не може перевищувати трьох місяців, а в окремих випадках, за погодженням з відповідним виборним органом первинної профспілкової організації, - шести місяців.

Строк випробування при прийнятті на роботу робітників не може перевищувати одного місяця.

Водночас, кожен працівник має знати, що коли строк випробування закінчився, а працівник продовжує працювати, то він

вважається таким, що витримав випробування, і наступне розірвання трудового договору допускається лише на загальних підставах.

У разі встановлення власником або уповноваженим ним органом невідповідності працівника займаній посаді, на яку його прийнято, або виконуваній роботі він має право протягом строку випробування звільнити такого працівника, письмово попередивши його про це за три дні.

Як ми бачимо, випробування може встановлюватись працівнику при прийнятті на роботу на певний строк з метою перевірки відповідності працівника роботі, яка йому доручається, але оплата такої роботи йому здійснюється в порядку та строки, передбачені чинним законодавством. **Тобто, встановлення працівнику випробування на безоплатній основі законодавством України не передбачено.**

Що стосується стажування, то чинне законодавство говорить про можливість його застосування лише відносно студентів або осіб, які мають статус безробітних. У всіх інших випадках — роботодавець зобов'язаний оформити працівника на роботу відповідно до вимог статті 24 КЗпП України.

А безоплатне стажування взагалі не передбачено законом.

Спеціалісти Мінпраці відмітили, що виконання працівником роботи на умовах «стажування» свідчить про порушення роботодавцем вимог чинного законодавства і дає підстави працівнику вимагати належного оформлення трудових відносин.

За матеріалами Управління Держпраці у Миколаївській області: <http://mk.dsp.gov.ua>

Держпраці розповіло про строки зберігання табелів обліку робочого часу та періоди, що перевіряються

Для табелів обліку робочого часу передбачено строк зберігання в 1 рік відповідно до позиції 408 Переліку типових документів, що створюються під час діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, інших установ,

підприємств та організацій, із зазначенням строків зберігання документів, затвердженого наказом Мініюсту від 12.04.2012 р. № 578/5.

Однак Держпраці в листі від 08.09.2017р. №9150/4/4.1-ДП-17 також додає, що Порядком здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю, затвердженим постановою КМУ від 26.04.2017 р. № 295, не встановлений граничний період, за який проводиться інспекційне відвідування чи невіїзне інспектування.

Лист Держпраці від 08.09.2017 р. № 9150/4/4.1-ДП-17

У скількох роботодавців можна працювати за зовнішнім сумісництвом

Законодавством не обмежується кількість підприємств, установ, організацій, де працівник може працювати за сумісництвом. Тому він може працювати на одному, двох або більше підприємствах.

Роботодавці можуть встановити такі обмеження внутрішніми розпорядженнями або узгодити їх у колективному чи в трудовому договорах (так само, як і встановити обов'язок працівників повідомляти інформацію про наявність чи відсутність інших місць роботи). У листі Мінісоцполітики від 28.03.2013 р. № 2-1/06/187-13 зазначається, що порушення обмежень на сумісництво, встановлених законодавством, колективним або трудовим договором, є підставою для притягнення працівника до дисциплінарної відповідальності, аж до звільнення з роботи.

В п. 2 Постанови №245 зазначається, що тривалість роботи за сумісництвом не може перевищувати чотирьох годин на день і повного робочого дня у вихідний день. Загальна тривалість роботи за сумісництвом протягом місяця не повинна перевищувати половини місячної норми робочого часу. Це обмеження поширюється на працівників державних підприємств, установ та організацій.

Якщо працівник працює лише у роботодавців недержавної форми власності, кількість годин, які він може відпрацювати сумарно, нічим не обмежена. Так, у листі

Мінсоцполітики від 16.01.2003 р. № 06/2-4/6 зазначається, що ст. 21 КЗпП не встановлено обмеження ні за кількістю трудових договорів про роботу за сумісництвом, які можуть укладати працівники, ні за тривалістю роботи, яку працівник поєднує з основною.

Одночасного виконання роботи за основним місцем роботи та за сумісництвом бути не може, оскільки сумісництвом вважається робота, що виконується у вільний від основної роботи час.

Якщо місць роботи багато, можливий варіант працевлаштування за всіма місцями роботи з неповним робочим днем та неповним робочим тижнем. Так, працівник може працювати за основним місцем роботи неповний робочий час. Наприклад, за основним місцем роботи працівник працює лише в понеділок з 08-00 до 13-00, а на інших місцях роботи за сумісництвом - в інший вільний від основної роботи час. При цьому немає вимоги, щоб за основним місцем роботи працівник працював більше годин, ніж за сумісництвом (сумарно чи за одним з них).

*За матеріалами Управління Держпраці у Кіровоградській області:
<http://kr.dsp.gov.ua/index.php/2867-za061117>*

ВІДРЯДЖЕННЯ

Чи відшкодовують відрядженому проїзд на таксі Uber

Не включається до загального місячного (річного) оподаткованого доходу сума відшкодованих роботодавцем витрат, понесених платником податку — фізособою під час відрядження за кордон (користування послугами таксі чи орендованим транспортом), за умови виконання вимог, установлених п.170.9 ПКУ, **тобто надання необхідних первинних підтвердних документів.**

І копія маршруту-квитанції компанії Uber (мобільний додаток, який використовується для замовлення послуг таксі працівниками підприємства, що перебувають у відрядженні за кордоном), копія рахунка-фактури (інвойсу) з нотаріально

посвідченою копією містять усі необхідні відомості для ідентифікації наданих/отриманих послуг, а саме: дату надання послуг таксі; час у дорозі; пункт відправлення та пункт прибуття, загальну відстань між ними; графічне зображення маршруту пересування на таксі; особу, яка отримала послуги таксі; особу водія; загальну вартість послуг таксі; платіжну картку, з якої були списані грошові кошти на оплату послуг таксі.

Окрім того, з офіційного сайту компанії в особистому кабінеті користувач послуг таксі отримує рахунок-фактуру (інвойс) на оплату послуг, у якому зазначається така інформація: дата складання та номер рахунку-фактури (інвойсу); особа, яка отримала послуги таксі; назва та місцезнаходження юридичної особи, від імені якої складено документ; опис послуги таксі; загальна вартість послуг таксі, у т.ч. розмір податків.

Отже, ця первинна документація оформлена відповідно до вимог Закону про бухгалтерський облік та Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку. Тому маршрут-квитанція та рахунок-фактура (інвойс) є документами, що підтверджують вартість витрат працівника на послуги таксі, що, своєю чергою, указує на правомірність включення вказаних послуг до складу витрат підприємства та використовується винятково в господарській діяльності.

ІПК ДФСУ від 09.11.2017р. №2565/6/99-99-13-02-03-15/ІПК

Який документ, з метою звільнення від сплати туристичного збору, підтверджує, що іноземець прибув у відрядження?

Підтверджуючими документами, що іноземець прибув у відрядження, можуть бути, зокрема (але не виключно): запрошення сторони, що приймає і діяльність якої збігається з діяльністю підприємства, що направляє у відрядження; укладений договір чи контракт; інші документи, які встановлюють або засвідчують бажання встановити цивільно-правові відносини; документи, що засвідчують участь

відрядженої особи в переговорах, конференціях або симпозиумах, інших заходах, які проводяться за тематикою, що збігається з діяльністю підприємства, яке відряджає працівника.

При цьому особи, які не надали відповідних документів, що засвідчують їх належність до пільгової категорії, є платниками збору на загальних підставах.

За матеріалами категорія 123.02 ЗІР

РОЗРАХУНКОВІ ОПЕРАЦІЇ

Фіскальний чек не видають тільки, якщо товар оплачується через платіжний термінал який належить банку та знаходиться в ньому

ДФСУ роз'яснила: якщо оплата за товар здійснюється покупцем через ПТКС, який належить банку та знаходиться в приміщенні банку, фіскальний чек РРО продавцю такого товару видавати не обов'язково.

Відповідно до абз. 3 п. 2 ст. 9 Закону України від 06.07.1995 р. № 265/95-ВР, РРО та розрахункові книжки не застосовуються під час виконання банківських операцій, окрім операцій комерційних агентів банків і небанківських фінансових установ із приймання готівки для подальшого її переказу з використанням ПТКС, за винятком програмно-технічних комплексів самообслуговування, що надають змогу користувачеві здійснювати винятково операції з отримання коштів.

ІПК ДФС від 31.10.2017р. №2453/6/99-99-14-05-01-15/ІПК

При продажу через мережу Інтернет необхідно використовувати РРО

ГУ ДФС у Харківській області повідомляє, що у разі якщо споживач, використовуючи мережу Інтернет, замовив товар (послугу), і розрахунок за нього було здійснено із застосуванням платіжних систем, суб'єкт господарювання зобов'язаний забезпечити покупцеві видачу розрахункового документа встановленої форми (чек із РРО).

Розрахунковий документ установленої форми може бути наданий споживачеві як безпосередньо продавцем (за допомогою кур'єрської служби (поштової служби), котра може бути як сторонньою організацією, так і структурною одиницею інтернет-магазину), так і сторонньою організацією (кур'єром, поштовою службою тощо) у разі наявності в неї відповідних правовідносин із продавцем товару (надавачем послуги).

Оскільки споживач, використовуючи рекламні інтернет-сторінки, лише обирає товар або послугу, то у випадку використання під час реалізації товарів (послуг) РРО у чеку зазначаються обов'язкові реквізити, у т.ч. назва та код суб'єкта господарювання, адреса магазину, що здійснив реалізацію, тощо. А це, своєю чергою, надає змогу визначити, з ким проведено розрахунки за товари (послуги), та за потреби звернутися для обміну.

Крім того, під час замовлення товару або послуги представники інтернет-магазину уточнюють із покупцем (замовником) наявність товару, його кількість і з'ясовують форму й час оплати.

Зважаючи на викладене, суб'єкти господарювання під час продажу товарів (надання послуг) через мережу Інтернет повинні застосовувати РРО на загальних підставах і видавати покупцеві розрахунковий документ установленої форми.

РРО не застосовується у випадку надання послуг через мережу Інтернет за умови оплати за такі послуги за допомогою платіжних систем і відсутності місця здійснення розрахунків (наприклад, реалізація комп'ютерної програми, доставка й установка якої здійснюється через мережу Інтернет)

За матеріалами ГУ ДФС у Харківській області: <http://kh.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/316503.html>

Особливості ведення Касової книги в електронному вигляді

Згідно з п. 4.4 глави 4 Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженого постановою Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637, підприємства за умови забезпечення

належного зберігання касових документів можуть вести касову книгу в електронній формі за допомогою комп'ютерних засобів. Програмне забезпечення, за допомогою якого ведеться касова книга, має забезпечувати візуальне відображення і роздрукування кожної з двох частин аркуша касової книги («Вкладний аркуш касової книги» та «Звіт касира»), які за формою і змістом мають відтворювати форму та зміст касової книги в паперовій формі.

Записи в касовій книзі здійснюються на підставі відповідної інформації з касових документів. Записи в касовій книзі мають робитися до початку наступного робочого дня (тобто із залишками на кінець попереднього дня), а також містити всі реквізити, що передбачені формою касової книги. Сторінки касової книги мають нумеруватися автоматично в порядку зростання з початку року.

При роздрукуванні «Вкладного аркуша касової книги» у кінці місяця має автоматично роздруковуватися загальна кількість аркушів касової книги за цей місяць, а при роздрукуванні в кінці року - їх загальна кількість за рік.

Після роздрукування «Вкладного аркуша касової книги» і «Звіту касира» касир зобов'язаний перевірити правильність складання цих документів, підписати їх і передати «Звіт касира» разом з відповідними касовими документами до бухгалтерії під підпис у «Вкладному аркуші касової книги».

«Вкладний аркуш касової книги» протягом року зберігається касиром окремо за кожний місяць. Після закінчення календарного року (або залежно від потреби) «Вкладний аркуш касової книги» формується в підшивки в хронологічному порядку. Загальна кількість аркушів за рік засвідчується підписами керівника і головного бухгалтера підприємства - юридичної особи, а підшивки формуються в книгу, яка скріплюється відбитком печатки підприємства (юридичної особи).

За матеріалами ГУ ДФС у Тернопільській області: <http://tr.sfs.gov.ua/media-ark/news-ark/315663.html>

СУДОВА ПРАКТИКА

Додаткове благо працівника: де межа «свого» та «корпоративного»

Вітчизняному бізнесу добре відомо про випадки виключення фіскальним органом з податкового обліку витрат суб'єкта господарювання щодо оплати вартості для окремих найманих працівників заходів пов'язаних організацією ділових подорожей, тематичних конференцій, послуг мобільного стільникового зв'язку тощо, з одночасною кваліфікацією таких компенсаційних витрат як додаткове благо найманого працівника, згідно пп.14.1.47 ПКУ з відповідним оподаткуванням таких виплат.

З даного приводу слід брати до уваги позицію Вищого адміністративного суду України, що викладена в ухвалі від 01.06.2016 р. № К/800/6133/16 у справі № 826/15514/15 (рішення в ЄДРСР за № 58897409), а саме: *«критерієм розмежування витрат платника на придбання товарів, робіт, послуг для конкретної фізичної особи (працівника підприємства) та витрат платника, що враховуються при визначенні об'єкта оподаткування податку на прибуток, є мета понесення цих витрат та їх економічна спрямованість, як-от – на задоволення особистих потреб такої фізичної особи або на досягнення виробничих цілей самого суб'єкта господарювання. Одержання фізичною особою певних благ у вигляді оплачених за нього товарів (робіт, послуг) не може розцінюватися як отримання додаткового блага, якщо надання останніх, перш за все, зумовлено інтересом підприємства, що оплачує таке благо, а не метою переважного задоволення особистих потреб такої фізичної особи.*

При цьому слід враховувати, що в результаті надання особі оплачених благ у певній мірі задовольняються і особисті потреби такої особи, не є достатньою для висновку про належність таких благ до додаткового блага у розумінні наведеної норми ПК та про необхідність виключення витрат на придбання такого блага з податкового обліку платника».

Здійснюючи наведену правову кваліфікацію витрат суб'єкта господарювання суд касаційної інстанції, погоджуючись з рішеннями судів попередніх інстанцій, перш за все виходив з тих міркувань, що такі витрати мали місце з метою організації щорічної конференції керівників платника податків з приводу питань у сфері корпоративного надання медичних послуг, які відповідають основним видам діяльності Товариства, з огляду на що, першочерговим вигодонабувачем фінансово-економічного ефекту від організованих заходів (тобто конференції) є саме ж Товариство, як учасник ринку відповідних послуг, що виключає оподаткування витрат на подорож для найманого працівника саме як додаткове благо.

Фактично до ідентичної правової позиції дійшов Окружний адміністративний суд міста Києва, яка викладена у постанові від 04.09.2017р. №826/2898/17 (рішення №68739611) «додаткове благо пов'язане із виробничими силами і яке не має економічну мету в якості задоволення особистих потреб фізичної особи, а по суті є витратами на утримання підприємства (зокрема, витрати на оплату послуг зв'язку) не підпадає під оподаткування податком з доходів фізичних осіб, військовим збором та на нього не нараховується єдиний соціальний внесок».

Власне, як бачимо, єдиною розбіжністю з даного питання у наведених судових рішеннях є здійснення витрат суб'єктом господарювання на оплату найманим працівникам подорожі для участі у фаховій конференції спеціалізованого спрямування та оплата послуг мобільного стільникового зв'язку працівника, проте ключовим елементом є документальне підтвердження здійснення таких витрат у межах господарської діяльності суб'єкта господарювання.

Для Вас ми завжди на зв'язку

+38 (044) 220 02 30
+38 (044) 220 02 31

Україна, м. Київ,
вул. Білоруська, 36 А,
2-й поверх, оф.204

info@keynas.com
www.keynas.com

